

9 februari 2021

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

§ 10

KFKS 2020/869

Medborgarförslag om porrprevention

Inkom den 23 september 2020

Beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott förslår kommunstyrelsen att fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen avslår förslaget i medborgarförslaget utifrån det aktiva arbete som pågår i de kommunala skolorna samt den hemställan från Sveriges Kommuner och Regioner som givits in till regeringen om förtydligad lagstiftning när det gäller frågan om webbfilter inom skolväsendet

Ärende

Medborgarförslag som inkommit till kommunen vill att det införs åldersanpassad regelbunden porrkritisk undervisning och samtal med barn i kommunens skolor. Initiativtagaren föreslår att det ska installeras ett filter eller en teknisk lösning på kommunens digitala enheter och wifi-nätverk i verksamheter där kommunen är huvudman. Initiativtagaren föreslår även att det införs en porrfri policy om att det inte är acceptabelt att spela upp nätpornografi varken via kommunens nätverk, kommunens digitala enheter eller privat teknisk utrustning på de verksamheter där barn vistas och där kommunen är huvudman.

Välfärd skola har under det senaste året fått flera förfrågningar kring förhållningssätt till så kallade porrfilter i skolan. I dagsläget finns det ingen forskning som visar att införandet av filter är ett fungerande verktyg för att skydda barn från exponering av olämpligt material, eftersom de inte alltid fångar upp material som är avsatt att hindras och kan istället riskera begränsa tillgång till material som inte är avsett. Välfärd skola undersöker och testar tekniska lösningar som ett komplement till samtal och vuxennärvaro, men de filterlösningar för nätverk som finns idag är inte effektiva eller ger inte en tillräckligt bra öppenhet för att kunna nyttja internets goda egenskaper. Orsaken är svårigheten att ringa in vad som ska bort och vad som ska vara kvar. De försök som Välfärd skola gjort med filter hittills, visar att de inte ger ett komplett skydd mot att ta del av oönskat material från internet. Välfärd skola använder idag en MDM-tjänst för att managera ipads samt Safe search på Chromebooks. Detta skapar ett visst skydd mot oönskat innehåll på internet.

Under hösten 2019 och våren 2020 har Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) utrett och analyserat rättsläget gällande webbfilter i skolmiljöer och andra offentliga miljöer. Den analysen visar på stor komplexitet ur ett rättsligt perspektiv. En hemställan om förtydligande lagstiftning i frågan har därför skickats till regeringen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

9 februari 2021

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Mot bakgrund av detta föreslås att förslaget i medborgarförslaget avslås, men det arbete som alltjämt pågår noteras.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse från Vålfärd skola, daterad den 19 januari 2021

Bilaga Medborgarförslag om porrprevention

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut – förslaget från Vålfärd skola – och fann att verksamhetsutskottet hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Mikael Carlsson meddelade att Nackalistan ej deltar i beslutet.

Protokollsanteckningar

Lisa Rasmussen lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet:

”Hade jag fått yrka hade jag yrkat bifall medborgarförslaget.”

Karin Teljstedt lät anteckna följande till protokollet för Kristdemokraterna:

”Diskussionen om pornografi, i allmänhet och såsom den reflekteras i medborgarförslaget, kan delas upp i två olika aspekter: dels om och hur tillgången till pornografiskt material bör regleras, och dels hur synen på sexualitet formas och bör formas hos unga människor. Till detta kommer en svårlöst gränsdragningsproblematik – alla skildringar av erotisk karaktär kan rimligen inte bedömas lika, utan måste sättas i relation till sammanhang och målgrupp. Detta är ett problem för framtida lagstiftning och reglering att bita i, men i det följande antas en sunt förnuft-definition av porr som något de allra flesta känner igen när de ser det. När det gäller tillgången till porr så ställer sig Kristdemokraterna bakom åsikten att skolor och miljöer där barn vistas bör vara befriade från pornografiskt material. Detta både vad gäller oavsiktlig, frivillig som ofrivillig exponering för materialet. Det bör därför vara kommunens policy för alla sådana miljöer att dylikt material ej får exponeras, samt att avgörandet av vad som konstituerar pornografiskt material bör lämnas till de som ansvarar för miljön (det vill säga att det inte skall regleras i detalj i ett regelverk, utan endast intentionerna skall klargöras.) Vidare bör någon form av tekniskt hinder införas för att göra sådant material svårtillgängligt. Att sådana lösningar ofta har vissa brister är inte ett tillräckligt argument för att avstå från dem. Detta då de dels har en tydligt dämpande effekt, men också att sådana lösningar fungerar normativt – de utgör en tydlig markering från offentligt håll att en policy inte bara är ord, utan att pornografi är något samhället anser olämpligt för barn. Exakt hur sådana hinder, och till detta biträdande lagstiftning och reglering, bör utformas är en fråga som vi hoppas kommer att klargöras som resultat av

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

9 februari 2021

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

SKRs hemställan. Vi vill därför invänta denna, och att kommunen agerar i linje med dess resultat. I ett framtida regelverk bör man bland annat ta fasta på att i de kontrakt som barn och föräldrar skriver under när de lånar en skoldator vid terminsstart står att datorn endast får användas i skolsyften.

Att hos den uppväxande generationen inympa en sund sexualsyn kräver en kontinuerlig och lyhörd närvaro i barnens liv - ett ständigt pågående samtal – vilket svårligen låter sig reduceras till användbart regelverk eller påbud om ”porrkritisk undervisning”. Det är ett ansvar som måste ligga hos familjen. Som synes vid läsning av den forskning initiativet refererar till innebär även forskningen i sig en normativ kodifiering av sexuella praktiker. Att diskutera sexuella framställningar, vare sig de är tydligt pornografiska eller ej, bör rimligen utgöra en del av sexualundervisningen i skolan, som ett komplement till föräldrarnas insatser. Därför menar vi att det inte är lämpligt att kommunen (tillika på enbart kommunala skolor) kommer med specifika påbud om ingrepp i den undervisning som regleras av skollagen.”

Andreas Andersson lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

”Vi vill alla skydda barnen från en osund syn på sexualitet. Det mest grundläggande och viktigaste är samtalet med barn och unga som ska ge en sund syn på sexualitet och stärka dem i att ta kontrollen över sina kroppar. Ämnen som rör sex känns ofta tabubelagda och tyvärr har inte alla föräldrar som är bekväma med att föra ett samtal om sexualitet med sina barn, och inte heller alltid barn med sina föräldrar. Regeringen har alldeles nyligen beslutat att införa nya examensmål i lärarutbildningarna för att säkerställa att blivande lärare får kompetens att undervisa om sex och relationer. Det är mycket bra. Skolans sexualundervisning måste klara av att göra mycket mer än idag så att alla elever får den utbildning i ämnet de förtjänar.

Den sexuella frigörelse som Sverige genomgick under senare delen av förra seklet har gett kvinnor större makt över sina kroppar och sin sexualitet. Det har utvecklat Sverige som en fri och inkluderande nation. Men allt har sin tid och barn ska inte utsättas för porr. Att exponeras för kommersiell porr tidigt i barndomen, vilket vi vet sker nu, kan skada och ge en sned bild av sexualitet på lika villkor, samtycke. Många ungdomar tror att de måste ställa upp på sådant de inte vill, för det är ”det normala”. Samtidigt bör vi vara vaksamma så att inte den diskussionen används för att begränsa synen på sexualitet som helhet och vrida tillbaka klockan för vuxna människor. Den kvinnliga frigörelsen och rätten till sexualitet är lika oförenlig med konservatismen och nymoralismen som eld är med vatten.

Den tekniska ”quickfix” som med jämna mellanrum lyfts fram som den tulpanros som ska åtgärda problemet är det så kallade ”porrfiltret”. Det är en komplex fråga från många perspektiv. I teknisk mening finns inget som heter ”porrfilter”. Det handlar om innehållsfilter som ska kunna reagera på vissa sökord, förutbestämda webbplatser eller liknande för att blockera tillgång till viss information. Det kan argumenteras att det finns skäl att överväga att installera ett så kallat innehållsfilter för barn. Det skulle exempelvis kunna leda till en normerande effekt och fungera som ett budskap från vuxenvärlden. Men

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

för att en sådan handling ska kunna få effekt är det rimligt det sker som en del av en samlad nationell strategi snarare än att varje kommun använder egna lösningar med tveksam effektivitet.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
